

Kristó Tibor

ÉGŐ ÉDEN

TARTALOM

NAGY CET-VERS

NAPKERESŐ

BÖLCSŐHELY
MAROSVÉCSI CAPRICCIO
FELÉGETT A CSODACSŰR
NAPBANÉZŐ
ÁLOMKETREC
LILIOM
UTCADAL
TÉL
ELTÁJOLTAN
A TAVASZ ELMARAD
FARSANG
FENTRŐL NÉZVE
ÉGLŐ HALAK A MADARAK
JÖN A SEREG
PROFÁN NAPIMA
ESSEN
TRANSZ
SZENDERGEM HALAKKAL
CSÍKI TÉL
BOKÁLY-VERS
HA MEGHAL A NAP
KÓRHÁZI LÁTLELETEK

FELCSÍKI ELÉGI(M)ÁK

A KÍGYÓ KIMARAD

MÁR NEM TITOK
FÉNYKÉNT VISSZAJUTOK (?)
ÖNARCKÉP
NAGYSZOMBATI REFLEXIÓ
CSAK ÚGY, MONDOM...
ÁPRILIS 11

A KÍGYÓ KIMARAD

LESZEK FUTÓHOMOK

ÉGŐ ÉDEN

ELBOCSÁTOTT SZAVAK
MÉG MIELŐTT...
BAMBA BOMBÁK
MIN VIHOG A SÁTÁN OTT A HALMON (?)
ÁLMOMBAN SZÜLETETT PARIZEBRA
ZSOLTÁR
ÚJRA ÁLMODOM
ÉGŐ ÉDEN
(T)IGRICESEN
VADÁSZATON
KATONAÉNEK 1968-BÓL
A KUTYA
KÉS HEGYÉN A SIVATAGBAN

HŰ ILJ DALAI

HŰ ILJ A LETT
A LETT
ILJ SZARVASÁT KERESI
HŰ ILJET FELESÉGE VIGASZTALJA
ILJ SZOMSZÉDJÁVAL TANAKODIK
JIN A SÁMÁN
ILJ ÉS JIN ELINDULNAK
KÖVETIK A FEHÉR VARJÚT
SZAUNA A SZENT FA ALATT
SZAMPÓT ÉPÍTENEK A HEGYEN
JIN ÉS AJNÓ ELTŰNNEK
ILJ ELREJTI A SZAMPÓT
RÉNESKERT
HAZATÉRÉS CSODARÉNNEL
JIN LEVELE A MÁSVILÁGRÓL

NAGY CET-VERS

azt a Nagy Nagy verset akartam megírni
röviden

hogy hosszasan tudjanak azon sírni
azt a Nagy Cet Verset

akartam kifogni

egy színtelen estén

a rímek tarka óceánjából

kicsi ceruzával kicsi papíron

feltrancsírozni s apró betűkből

feltálatni szép hajnalkor

egy tágas teremben

ahová begyűlnének:

a széplelkek a bénák a süketek a némák

a fűtők és léhűtők a fajankók a koldusok

a rablók és a Fitness-csajok a manók

a feltalálók a trágyahordók és az

úrhajósok...

s ahol:

sírnának és örülnének tombolnának

és fűtyölnének bőfögnének szelelnének

imádnának és fityiszt mutatnának

áldadának és köpdösnének tapsolnának

de mindenképp emésztenének...

miután lenyelik a Nagy Cet Verset

NAPKERESŐ

BÖLCSŐHELY

romok közt háló
csúf madárbáró
buffog a bagoly
félre ne értse
fészkelő vércse
isten gyümölcse
moha-mezőn nő
kútágas légi
felkiáltójel
omlik a ház is
ebtanya menhely
vízi növények
köztük ösvények -
bújkálnak vének
Holdat hoz Bence
égszín lepelben
nem jön a farkas
Toldi is késik -

(1997)

MAROSVÉCSI CAPRICCIO

Nagy Ödönnek

az égboltra friss fellegeket oszt
Istenszékén éppen azért ül most
hogyan megfeddhessen engem a Nagyisten
hisz tudja rólam sok-sok léha esten
általában mindig bűnbe esem
velünk szemben a várból Marosvécsen
megles a Nap egy szikrányi résen
lent a völgyben a kósza Maros mellett
egy őztehén ikerborjat ellett
túl a parton - bár ránézésre négus
számárháton bandukol egy Jézus

(1998. február 9.)

FELÉGETT A CSODACSŰR

csodavár volt nékem a csűr
alján fészkelte kígyókirály
mögötte nyílt tágra az Űr
s eregél rajt papírsárkány

itt rejt a szarka ha lopott
aranygyűrűt fülbevalót
a hátsó telek kincset ér
alant pihen a hun vezér

most is látom a csűr mögül
amint a Nap elszenderül
halványulni egy csillagot
mely sors jegyeként adatott

kerül egyet friss harmaton
mezítláb jön elő húgom
s míg Esz Andrással csűrközöm
széna szárad a csűrközön

erre megy ki világgá megy
bujdosónak itt bújni kegy
Virág Guszti ha rejtezett -
rendszer elől menekedett

csodacsűr titkok tanyája
lángok közt ropog most fája
a bosszú halasztást nem tűr
mint rakétát fogad az Űr

gyomverte földön lapulunk
odalesz nagy találmányunk

(1996)

NAPBANÉZŐ

ez a vidék nem is lenne zajos
ha nem volna Pataki Szöcs Lajos
hátán ha izzad szikkad is az ing
míg patak vizén hófehér liba ring
olajgyára dönög s úgy szuszog a malma
hogya azt visszhangozza
a környék kilenc halma

nagyon csúszós az ég elsiklik egy holló
formát vált a felhő csikó volt most meg ló
így még nem tud senki kis Kőrispatakról
Napba pillantani szalmakalap alól
Napba pillantani csodaszampót látni

(1996)

ÁLOMKETREC

álmaimban megjelenik
fából ácsolt durva ketrec
szuszog istálló zugában
fehérlik az éjszakában

én a nyulat sosem láttam
a ketrecbe be nem lestem
félálmban csak ettettem

arról soha nem álmodtam
hogyan ketrecet pucoltam volna
friss almot cseréltem volna
vízzel megittattam volna

csak ettettem csak ettettem
még télen is
a rácsok közé zöldet tömtem

mikor nem álmodom ketrecet
ki eteti meg a nyulat (?)

(1998)

LILIOM

amikor ezt írom
letörik egy szírom
víz tüköréhez koccan
vadtyúk rian hosszan

amikor ezt írom
egy erős fuvallat
liliomot vallat
(szegény úgy bólogat)
egyetlen vétsége
szűzi fehérsége -
szép meztelensége

(1998)

UTCADAL

a Fecske utcában
nincs fecske
a Hajnal utcában
este van

az árnyaknak is
teste van

egyre hangosabb
a Galambok útja
jegeces egét
héja-had fúrja

a Juhász strasszén
farkasok járnak
a kutyaólakban
meg is hálnak

micsoda barom
aki ezt írta:
sztráda Pacsirta -
varjak riannak
útszéli fákról
a kert tövében
macska nyivákol

Jegenye téren
nem nő csak ében
a Tavasz utcában
tél az úr
járdáit lepi
hó-glazúr

van még egy utca
valahol hátul
új nevén: Sasok -
írja románul
egykor itt sétált
gyenge gilice -
most is ha szél fúj
gólya tolla hull
sok kis udvarban
valahol hátul

(1997)

TÉL

NAGY LÁSZLÓ
- makulátlan zászló -
háta mögött havas táj
ős rovásírással
teleróják
őzek rókák
bölények és farkasfalkák
vérrel ír rá Gábiel
fölötte ég

tüze leég
alatta már
irka-lappá
simul a jég

(1997)

ELTÁJOLTAN

felhődunyhán a félholt
félhold -
az égnek behódolt

a Nap
- a féktelen kobold -
máshol kóborolt

A TAVASZ ELMARAD

megfesteni ajánlanám N. Ö.-nek

csókákat terem most a jegenye
az Olt vize búzló tunya ringyó
részeg pakulárt cipel vén gebe
kövér szemétben dúskál Máriskó

csak tócsába húgyoz a kóbor eb
beteg bendőben feszít a fekély
bárány béget mikor zöldül a gyepe
hanyag vándorként érkezik az éj

nincs ki a Nagy Égre felfesse a kéket
vándormadár helyén hagyva éles éket

ezért az idénről a tavasz elmarad

(1996)

FARSANG

öröm fült sörömbe
öklöm hull ölembe
el-elcsuklik dalom
rémséges rím-alom
révületét dallom
csiklandom Dorottyát
kedvelem a nótát
Dankó Pista velem
fújja minden búját
farsangi vigalom
kavalkádját hallom

Konc kádját meglelem
rajt' lantom hangolom
Ciberét keresem
elejtem egy hanton

(1997)

FENTRŐL NÉZVE

megint Nap kerül az égre
a mennykövet hevíti kékre
lehetnék tán bölcs Salamon
ékkő gyúlne érfalamon
szentek árnya vetül földre
röpke szellő felkap ölbe
majdnem felérek a csúcsra
ha folyton fennebb nem csúszna
sziszifuszi munkát végzek
számomra tán ez a végzet
fentről nézve - éppen ülök
alsók között elvegyülök

(1998)

ÉGLŐ HALAK A MADARAK

fűz tövén teng madárelit
egy fürtnyi tengelic
fénymagot hint míg közelít
Hintz a tengerPrinc

églő halak a madarak
a Nap köztük szalad
ha keresed hát megleled
e tavasznyi szeletet

szélszálon leng Teng
a kínai
pendülnek inai

hadar a Lét
húrjain
felszisszen egy dal
- lelkedbe vagdal -

(1997)

JÖN A SEREG

felém húz fekete
 fecskesereg
felhőkbe búvik a Nap
 ha kesereg
sötétén közelít
 itt a sereg
gyönyörűbb madárrajt
 nem ismerek
szép hellén pajzsomon
 fecske-totem
lenne az ellen közt
 ijedelem

(1997)

PROFÁN NAPIMA

a reggelt ne keresd
elnyelte azt az est
a Hold is esetleg
csak sárga felesleg

fehéret felette
a torkos fekete

megvilágosodunk
ha Napot imádunk
szép szelíd hajnalon
a pünkösdi búcsún

(1996)

ESSEN

dallamosan zengzetesen
verseimben mindig essen
nem akadok fenn az eSSen
 csak ne vessen
 meg ne vessen
 kellemesen
 el ne essen

folytonosan
leszerelem
s mégis
fojtón oson
a szerelem

(1997)

TRANSZ

mezőmet erte
 v
 l
 e
 a gyom f
 villám
 k k
 i á i
c z
 fölötte
 benne bujkál
 gyurkacskáné
 veri
 veri
 őszi eső
 harcmezőmön
 sámán dOb
 Ol
 emigrál
 egy
 t m
 u o
 lipán

SZENDERGEM HALAKKAL

ó te ezt nem hallod Harold
párnám alatt csobog az Olt
fürge balin kereket old
mikor vízbe pottyán a Hold

hadd tudják meg a Felszezen
kopoltyúval lélegezem
horgász voltam hallá váltam
vagyok víz-magányba zártan
(1989)

CSÍKI TÉL

- variációk tájra és tatárra -

sánta csikó kullog kötőféken
lázong a test megint valami fáj
jegéből nem enged vár körül az árok
hol önmagában hont foglal a táj

az Olt vize kékrevert visszér
csupasz fűz ágán zúzmara zenél
róka a nyúllal egy üregbe tér
kisbalta vasán kicsorbul az él

(1996)

BOKÁLY-VERS

kiégek én is lassan csendesen
mint korondi bokály olyan rendesen
ne öntsetek belém se bút se borút
nem vívom tovább a lélek-háborút

kényes torkomat több ital ne járja
ne komázzon vélem se szláv se árja
szunnyadnak bennem teremő álmok
s mert alkotóm sosem volt álnok -

törékenyen is formámat hozom

(1998)

HA MEGHAL A NAP

zománcra hull kopik az ég
lassan megőrijt ez a pattogzás
ennyi rút madár nem röpiút rég
- sötétbe rejtező nagy vonulás -

a napot hogyha újra megérem
kéket keresek égfedő hajlatán
csillagok helyén vásott rézérem
a Hold lesz már Napunk ezután

(1996)

KÓRHÁZI LÁTLELETEK

1. Feljelentés teremtésem ellen

szülém
nem jóra
sikerült a gyártmány
Made in
negyvennyolcban
sarjúkaszáláskor
májamra kiült
az ín
visszaadom
makacs epémet is

- nem én tehetek róla -
kitágult patkóbelem
még felüthető
egy döglött ló lábára
viheted
ki-kihagyó szívem
s immár engem is
át a Styxen
mely ott folyhat el
ama rét alatt -
érzem
ezerjófű illatáról

2. Pokoli éjszaka

lettem ím
kórházi
ágyhoz csövelt
közelemben
Vitos Gabi
álmában
csikókat hajt
s még befog
egy futamodó méhrajt
oly sűrűn
hessenti arcáról
a darazsakat
hogyan felébred
most járni tanul
az ágyak közti
szűk folyosón
áll akár
szekere derekában
amint bedobja lovai közé
a gyeplőt
magasba lebben karja
hátha még
semmibe sikló ostorát
elkaphatja
hallom amint a telihold
pöffedt pofáját
az ablaküveghez veri

3. Sárgaház

gurul az ágy
pilula kerekeken
pirul a tündér
ha álomba

szenderedel
bódítanak
napotonok
benned bolygó
Nap-atomok
savas esték
holdas réme
imbolyog

4. Séta

Az ég gyomrában tumor a Nap
októberben ködöt arat
valahol bensőm kapuin túl
testemben csendes viadal dúl
tündöklő fegyencként
törökbálintosan
járom
a kórház besárgult ligetét

FELCSÍKI ELÉGI(M)ÁK

(szonettkoszorú)

1.

tűnődik az Olt a rejtett csalin
aztán habosra hajsoltan rohan
akár pusztából űzött buta madár
a jurta füstje még vize fölött száll

ahogy eleim látták a Don-kanyarban
olyanná nézem az eget Csaracsóban
s amint gyűl azon sok rongyos vékony
felhő olyképpen lesz lobbanékony:

nyírfaderékba mennykő éke hasít
míg eső öblíti kormos sebeit -
újból napfény csillan a rét fűvén

seregnyi seregély mint sötét lepel
a víz tükrén függönyként terül el
s végre horogra akad a balin

2.

végre horogra akad a balin
így akad fenn szegény a csalin
tőzeg nyarában fonnyad karfiol
fodros fülében szöszke csirikol

pedig se űstje sem ezüstje
mégis megcsapta a mozdony füstje
a pályaőrt ki messzire nem jut
hisz Csíkcsicsóban azért van vasút

hogya közelítse s ne távolítsa
a földöt ha sínre hajtja útja -
érkezik mégis sok-sok idegen:

goromba tömeg vonul hidegen
kocsmákba tódul sok szomjas torkú
s hamuba ejti lelkét a falu

3.

hamuba ejti lelkét a falu
éget Caratto a vasas talpú
ágyuk bömbölnek Vargaszegen -
csókák csárogna a zsindeyeken

ölik a székeyt s Pálos mezején
varjúhad ül sűrűn feketén
Madéfalván az eb is vért ivott -
január egén épp hajnalodott

elei mersztét utódok génje
félszként örökíti - mentve énje
a mába mely ferde hajlamú

hitéből fakad hogy még összetart
a halandó mert szakadhat a part
s kicsi derűre jöhet új ború

4.

kicsi derűre jöhet új ború
békedúlt földre hullhat méla bú -
csak az hord magában szilánkot repeszt
akit a hűség csontjáig (r)epeszt

nagy hegyek iránt gyalogolnak
társakra lelteni lemaradt fenyők
Rákosról indult vállán keresztel
pünkösdi búcsúra Szakállas Ábel

sarki kocsmában szép kisasszony -
s hogy újabb pohárnyi hitelt kapjon
hozzá száll bé az öreg fogoly

ki Szibériában evett lazacot
s itthonról ilyen sorokat kapott:
„imánkban fiam rád is gondolunk!”

5.

„imánkban fiam rád is gondolunk
lennél itthon mondj már imát nálunk
templomunkban - hisz nem lehet hideg ott
ahol nagykabátot Jézus sem hordott

Budán töltötték az évnek felét
naponta az ezrest megkeresték
bátyáid s itthon nyitottak kocsmát
már nem akasztanak földbe csoroszlyát”

Göröcsfálván mind gyakrabban görget
baromfiudvart felverik ölyvek
bokáját törte jó kese lovunk

kertünkben nőtt egy madárijesztő
álmainkat is elhessegető
már nem vetünk de nem is aratunk

6.

már nem vetünk de nem is aratunk
sok a telünk alig van nyarunk
ha fújja Miklós nyúlsíró sípját
havon a polkát rókák ropják

bevérik a táj fehér gúnyája -
kilótt ordast sokaság csudálja -
Szentmiklóson ne keress nyestet
a nagy hajításban mind elestek

Köd dülőben ha terem kevés sarjú
fészket ver benne dolmányos varjú
s nyúlik árnya a lebukó Nappal

Morhegyeséről rian őzike
csillag hull a Szilas vizibe
s a kankalinnal újból ősz inal

7.

a kankalinnal újból ősz inai
terút ránt a ló feszülő innal -
már elvitte társát az adó
viszi a telket a víz az áradó

tatárdúlta udvarházat
Cibrefálván eső áztat
holdsarlóba kígyó harap
egy ásatag csempedarab

mezején s mert agyagba merevül
a lovag emléke így elevenül -
pedig üli lovát feszülő íjjal

a volt kulákot álmában (is) verik
untig mondta tollba emlékeit
a gazda s most termését menti kinnal

8.

menti a termést a gazda kinnal
még az asszony is folyton rárivall
nem törődik velük már a Lét
lepi szívüket szürke árnyék

nyugalmat áraszt Szépvíz piaca
álomba révül az örmény-agora
a kemény tartású boltívek alatt
meddő legendát hordoz a huzat

kutakból még most is kiloccsan a víz -
László király lován rab kunt visz
s a pogány népséget úzi kereszttel

titokban jár-kele e balladás tájon
hogyan fenséges emléke folyton fájjon -
árnyak riasztanak rideg tenyérrel

9.

árnyak riasztanak rideg tenyérrel
északról szállnak ködmadarak
nagy csapatokban lemaradnak
s felrebbennek újból a széllel

míg az égen csillagok égnek
s távoli Édenek feleselnek
e tájon halovány Hold sem követ
hiába vagy a pápai követ

(virágcsőben lovak pompáztak
Csíkmadarason amint vonultak
s Áron püspök áldást hintett el)

zúgja rádió a szívküldi választ:
„tavaszi szél vizet á...áraszt” -
lélek a testben vajon mit érlel

10.

lélek a testben vajon mit érlel
ha megunja újabbat bérel
jobb testet - s a régi lakást
kisóhajtja hisz talált mást

a vártemplom harangja kondul
futnak az utcán bolondul
álarcosok bohóc katona
Karcfalván vad fársáng járja

s a szél a rémítő Nemere -
egykor latrokat sodort erre
itt is gyilkolt a mánista hóhér
sok férfi akkor ha összefog...
(- miért nem tették ma is titok -)
ezen tűnődni immár mit sem ér

11.

tűnődni azon immár mit sem ér
hogy ökölbe szorul a szelíd tenyér
s dolgos formájú még mindig a marok
akkor is ha már dühömben marok
tó tükrén fürdik fürgé fuvallat
a sorstalan sorsomról vallat -
a pofonokat még meddig álljam
néhányszor már kiakadt az állam
ez a Dánfalva nem dánok laka -
(csak az állít ilyet aki ostoba)
ha telibe találod a rímeket
a Végtelent még bölcsen bemérheted
fénnyel kerítted be östelkedet -
ha nem építész házat készíts szonettet

12.

ha nem építész házat készíts szonettet
fonj bele Valót tartós verettel
birkózz benne barlangi medvével
ha már versben is vállaltad a Tettet
na és akkor mit ér az egész
hogyha felét sem fogja fel az ész
mert üresjárat mindaddig a vers
míg életet beléje nem lehelsz
hisz akkor hajtja itatni s nem máskor
juhait a jenőfalvi pásztor
mikor szomjúak s esdik a vizet -
így csábolja íróját is a Mű
a szédítő de valós veretű -
bár erre nincsen kellő kereslet

13.

bár erre nincsen kellő kereslet
- a rím kedvéért már is eleshet -
serdülnek bennem pici angyalok
Szenttamáson velük gyalogolok

s mert magamban a rendet figyelem
tisztos távon kerül a szerelem
a Szentem is koldusként andalog
ő nem szólal én szintén hallgatok

azért nyel el Jónást a nagy cet -
gyűlölje meg gyomrában a csendet
s kiáltja hogy: nyíljon földi tér (!)

oly ostoba nem lehet az ember
- hogy hit nélkül csak úgy hitet rendel -
ima lesz a vers - lélekben elfér

14.

ima lesz a vers - lélekben elfér
szabályt metrum szab helyet versláb mér
mondandót sem kérnek már hitelben
mit sem ér ha nincsen hit az elvben

ugat a sátán vadul valahol
Garados hegyén csészealj landol -
járnak az éjben úrbéli lények
belengik Domokost zöldes fények

a torony gömbjét izzani látták
veríték lepte Áron pap szobrát -
szép ábrázatán elbabrált a kín

fénylő barázdát húz a magasban
színes madárhad s az iharosban
tűnődik az Olt a rejtett csalin

* * *

tűnődik az Olt a rejtett csalin
végre horogra akad a balin
hamuba ejti lelkét a falu
kicsi derűre jöhet új ború

imánkban fiam rád is gondolunk
már nem vetünk de nem is aratunk
a kankalinnal újból ősz inal -
mentene termést a gazda kinnal

árnyak riasztnak rideg tenyérrel
lélek a testben vajon mit érlel -
ezen tűnődni immár mit sem ér

ha nem építész házat készíts szonettet
bár erre sincsen kellő kereslet -
ima már a vers - lelkemben megfér

A KÍGYÓ KIMARAD

MÁR NEM TITOK

(főlszonett)

nincs arról írás - még betű nem létezett
mikor a jóisten minket megigézett
vagy nagyon szeret vagy csak azért büntet
ránk bizonyult volna az édeni büntett

immár bárhogya is volt - mindig mer az árból
a magát irtó fajta - kapta kígyótól
örökül a titkot melyet már nem őriz

(1997)

FÉNYKÉNT VISSZAJUTOK (?)

hozzám csak most ér
Tejútról jövő fény
megvillant egykoron
egy kora hajnalon
amikor születtem
csillag hunyt felettem

fénye futott felém
szférák rengetegén
s amint belémcsobban
villám mód ellobban
sistereg a nagy ég
istenem vagyok még
vagy én is kihunyok
s Legfelsőbb Lényemhez
fényként visszajutok

(1996)

ÖNARCKÉP

vagyok rég elvetélt hiány
sisakrostélyból nőtt csihány
kő alatt gyík
földben csimasz
tömegsúlyom
görbe grimasz
bár tartásom
lovagias

s ez úgy is igaz
ha bennem vonul
a nagy hidalgo
s kísért
tudathasogatva
Sancho

(1996)

NAGYSZOMBATI REFLEXIÓ

síri csendben vár most a világ
üres keresztre hajlik olajág
vajon lesz-e közülünk megint
ki latrok között vállalja a kint
ki megfeszülni másokért is tud
annak tana nem lehet hazug
ezért kell nekünk mindig új Krisztus
tisztá jóságos karizmatikus
akit megejt Nagyszombat csodája
csak annak lehet feltámadása

(1996)

CSAK ÚGY, MONDOM...

sokasodnak kételyeim
s egyre fogynak érdemeim
se jeleim se érmeim
elfordulnak embereim
tövist téphetek magamból
várat rakok szavaimból
Létfa ága szemembe vág
színszikrázik minden virág
így is nagyon szépen élek
izzanak lelkemben fények
milyen spirál az Eszmélet
nincsen hozzá még S-méret

(1997)

ÁPRILIS 11

...s én lelkes Eggyé így szaporodom!
(József Attila)

ha lélekkel felélném
s a létnek lenne ára
menten átcserélném
néhány beltelkemet
külső parcellára
- csupán annyicskára -
hogyan
 nagyon ne fájjon
 s az a szép ESZMÉLET
 szabadon sarjadjon
 s hajtson
 sok Lelkes Egy
 április tizenegy
közben járassa
s ne sínek közt vonja
zöld ruháját öltő
múzsáját a költő
(1996)

A KÍGYÓ KIMARAD

az ÉLET nem egy tan
s kesert párló vegytan
szerint teremthető
de igen a nagy Ő
szikráztatásával
lélekosztodással
átváltoztatásokban
földönfutásodban
jársz az Ő birtokán
ádámséva jussán
megint osztzkodol
kezdjük előlről ott
hol a gyümölcs tiltott
a kígyó kimarad
(1996)

LESZEK FUTÓHOMOK

a v a g y o k az Nagy Ok
létem már okozat
leszek futóhomok
széthord világhuzat

s szétszór új birtokon
hol lesz megint Okom
ismét kihajtani
bárhogy - de létezni

(1996)

ÉGŐ ÉDEN

ELBOCSÁTOTT SZAVAK

utcára tettek csórén egykoron
hadd szégyenüljön Ádám nyálas kölyke
Évák kuncogtak pucérságomon
elfedni pecsem nem volt falevél se

várta az Öreg hogy ragadok a szón
s bebocsátásért esdeklem hason
de én csak mentem tikkadt szótlanul
az Ige vert bennem egyre vadabbul

ezért súlyosak nekem a szavak
csak pőreségükben tiszták s igazak
nem adtam fel őket meleg jelzőkért
inkább lakoltam konokságukért

mit számít most már hisz van Főnevem
s csóró szavaim fölnevelgetem

(1996)

MÉG MIELŐTT...

hogyha már senki nem szeret
vághatok magamon eret
elhívom a huncut hentest
hadd mulassunk még egy rendest
még mielőtt már miután
valamelyik szép délután

nem várom be azt az estét
körbejárom egész Pestet
megpihenek Duna-parton
rakodópart alsó kövén
ahol úszik a dinnyehéj

már miután még mielőtt
rám köszönt fényes délelőtt
járok immár török földön
bújdosók közt csupa zöldön
keresek egy minarettet
végrehajtani a Tettet

*

rám ugatnak holdas esték
még mielőtt felébrednék

(1997)

BAMBA BOMBÁK

*Variációk Turcza László
festményei nyomán*

házaik közé
dobtak bombát
ezért olykor bambák
a lakók
groteszk alakok
bár füle nagy
Frédi nem hall
s amikor nem trombitál
bordély bárban ordibál
míg Klotild hangja
enyhén mutál -
bár szólni neki
nem muszáj
Duci szíve
csak volt a másé
fején fonnyad
papírmásé
Lipót Willi azt súgja:
nem nóta
a banknota
s nem ér Lénárd
fél dénárt
néznek ők oly kajánul
a lélek menten elájul

*

hagyd lépni a bambákat
ne rakj elébük aknákat!

MIN VIHOG A SÁTÁN OTT A HALMON (?)

sántítva üzöm a sánta nyulat
egy halmon a sátán rajtam mulat
közébünk bevág szirti kecske
nyomában ered ezüst erecske
végre elkapom a sánta nyulat
míg viszem jobbomon még kinyúlhat
ások kis gödröt sátán ad vödröt
mellyel az érből vizet merek
Tejút pora hull piciny gödörbe
vízzel locsolom körbe-körbe
nyulacska vérét közé kavárom -
cserszen a tücsök égő avaron -
vakkan a vekker - kész van a malter!
(innen már félálomban)

beteg lábamra felvakolom
míg kuvik riog fűzfá-tornyon
eszem a nyúlhúst guvadtt szemekkel
s fel nem érem rövid eszemmel
min vihog a sátán ott a halmon
pedig folyton csontokkal dobálom

(1998. június 7.)

ÁLMOMBAN SZÜLETETT PARIZEBRA

nem kellett ráfesteni a csíkot
ellett paripám zebracsikót
növekszik a kis *parizebra*
féli őt Salam it Harap -
székely lócsiszárból lett nagy arab

(1998)

ZSOLTÁR

az én dühöm
csak engem emészthet
másokat még csak
részvétre sem késztet
bizonyára
nem is olyan zord itt
ha már Csaba
a Tejúton boltot nyit
nem akarok
dalt írni én bárddal
beérem már
mennybéli malasztal
a darázzsal is
ha zsongva marasztal
ne nézzen engem
senki honos társnak
míg közöttünk
hitvány hordák járnak

(1997)

ÚJRA ÁLMODOM

felkentek lámának Tibetbe'
- elmegyek meghalni Tahitbe
míg lótosz virága tavon nő
fák alatt boldogít tahi nő
nem harsog pártvezér tévében
csend honol a Tigris évében
egyszemélyes itt a parlament
a honatya tolldíszben hazament
lelkem még feltöltöm örömmel
bevégzem utolsó körömmel
síromhoz nem kellenek siratók
fák alatt békében kihunyok
(1998)

ÉGŐ ÉDEN

őszidőben
őszülőben
csalatkozván
összülőkbén
már mindenfelé
ég az Éden
üszkös fák közt
Káin lépdél
bekení az eget
vérrel -
Istenhez sikoly
nem ér el
a gyilkos ég
Holddal perel -
menekül sok
jámbor Ábel
(1997. szeptember 13.)

(T)IGRICESEN

felmenő ágamon
ül elfajzott majom
rám hagyja örökül
a holdat törökül
ez az én birtokom
bekertelni unom

barátom Li Csein
örökli nincseim
csendes vizek mellett
hol halra sem tellett
szerzem e dalom
a pesti oldalon
egy két kilenc hétben
a nagy fene ködben
éggel palástolom
holddal gombolkozom
nevem Tibi Igric
lekurtítva tigris
(1997)

VADÁSZATON

mint puskából kilőtt golyók
a verebek
szagot vesznek az eltévedt
vérebek
őz cikkan át a tisztáson
hóba fül
halálmadár rikkant egyet
valahol
friss tetemre fákról hull a
zuzmara
fehér madár őznek lelke
száll tova
(1997)

KATONAÉNEK 1968-BÓL

már nem hallom látom üvölt a kapitány:
„tonul la cântec bozgore”
tonul...
s vonul örökön egy sereg
nem háború irtóztatja
sem orosz fagy nem apasztja
tizedeli rémes ragály
gyűlöletnek mérge marja
s a Gőg szörnye egyre hajtja
csak fogyasztja csak fogyasztja
egy-től-egyig elhullatja
hát én kiknek énekelek kapitány
(1997)

A KUTYA

*S mint akinek kenyér
helyett kötődő kéz követ hajít*
(Jeszenyin)

fehér havon
fekete kutya

szánalmas ravatal
hópehely malasztal
hol vadakat marasztal
e HELY

szegény szelindek
kőszív-sintérek
szavának hittél -
kiben oly hit él
hogyan szép csodálat
az emberállat
ebül csalódik

KÉS HEGYÉN A SIVATAGBAN

érzed-e mennyire hűsíti gyilok a test hevét
lám a tevék a léted vivék Nagy Kés Hegyére
és így jól kitevék bőrük örök hőségre
számítani kell újból frissebb sebhelyre
(1997)

HÚ ILJ DALAI

- *finnugorapokrif* -

HÚ ILJ A LETT

némelykor megejt az ihlet
ilyen korban már megillet
északról jött Hú Ilj a lett
verset hozott amint illett

minek hoztad Hú Ilj te lett -
a rénem is verset ellett
hoztam volna én szonettet
de abból csak hangsúlyos lett

lett sok apró rúnó¹-rén is
ellett rénkém regőset is
engem egész hülyévé tett

illett hoznom neked valót
ihletben fogamzott Valót
nevem szerint: Hú Ilj a lett

ALETT

volt egy nőd is talán Alett -
emlékeztet Hú Ilj a lett
emléke régen odalett
tán holland volt lehetett lett

nálam is járt az az Alett
rénemen szépen rénegelt
mindig imádta a reggelt
Nappal feküdt a Holddal kelt

folyton üzekedett Alett
se nem ivott se nem evett
nevemre mondom én a lett:

vitte volna el az evet
aki ezért rajtam nevet:
engem is meghágott Alett

¹ epikus ének

ILJ SZARVASÁT KERESI

lappok jó földjén lopóztam
övig vízben néhol hóban
vajon szarvasom merre van
rövid iztem közben oztam

ne káromolj te hülye Ilj
nagy bánatodban is remélj -
(szólt Atyuska s feszült az íj)
ha kell ha nem engem ne szídj

rénedet már nem láthatod
(Napot szarva közt hordozót)
tuszkolom őt fel az égre

mögötte a szánom hasít
mennybolt jegén csodaösvényt
hogya a Nap kisüssön végre

HÚ ILJET FELESÉGE VIGASZTALJA

javasolom néked Hú Ilj
csodaszarvas után ne sírj
finn földön is vannak rének
szívós borjakról regélnek

- szól ten' feleséged Ilja
ne keseredj ne ess transzba
Atyuskával ne húzz ujjat
inkább szerezz szarvast újat

nem jó népek ama lapok
nem közénk való alakok
légy te büszke azért vagy lett

s amint meg vagy az írva
Iljet vigasztalja Ilja -
nem hiányzik innen Alett

ILJ SZOMSZÉDJÁVAL TANAKODIK

kemény fák közt gyenge szél jár
hóból vizet fakaszt az ár
ott ahol még maradt elég
s a kanóc már szinte leég

Ilj a derék Jinnel tárgyal
tervet szőnek fénnel-árnnyal:
úgy beszélnek hallád-e Jin
finom fajta ott fenn a finn

azt suttogja folyton Ilja
hoznék onnan egy rénborjat
de a finnek messze laknak
mi lenne ha velem jönnél
hosszú úton elkísérnél -
biztos örvendene Ilja

JIN A SÁMÁN

magánkívül ül a sámli
Lin Sám fia hétujjú Jin
nyestbőr köpeny lábán csizma
húrként feszül minden izma
nézése most a farkasé
mely magát nyúl után vetné
dobja perdül amint révül
igaz sámán kívül-belül
mert dalnok vagy s barátom Ilj
nem mondom hogy te is révülj
hozzánk illő forma a finn
imént a földjükön jártam
néhol réneket is láttam -
felocsúdtam így mondta Jin

ILJ ÉS JIN ELINDULNAK

Vipunen² iránt indulnak
hangafüves réten járnak
fekete tehén nyomában
lazacos pataknak partján
Ilj kantaléval³ bájol
Jin mélán gyöngyöt bűvöl
egyikük a sámos táltos
másikuk meg runó-gyáros
halmot másznak tavon úsznak
vízi kutyán lovagolnak
nem ér velük fürge kígyó
távol tartja a daloló
szabad szonett ritmusában
kántál Hú Ilj hallgatja Jin

² sarkcsillag

³ lant

KÖVETIK A FEHÉR VARJÚT

bíbor nyár dúl Suomiban
Turkuban rének turkálnak
szél nyaggatja a nyírfákat
dal fogan az éjszakában

Nap az égen alig bolyong
van itt aztán elég jávor
nem éppen mindenik jámbor
közeledni egy sem bolond

követik a fehér varjút
így közelítik a harjut⁴
elől jár Jin mögötte Ilj

csetenesben rian vadtyúk
egy eget tartó vénhedt szil-
fán röpköd most gondolatuk

SZAUNA A SZENT FA ALATT

jártál-e már Karjalában
gőzöltél-e szaunában
verted tested nyírfaággal
hűtőztél-e vízsugárral

tudod-e hogy mi a sima⁵
s csak egy járja nincsen dupla
elnehezül Karjalában
kinek karja kinek lába

házigazdánk jó Jukonen
a szent fáról virgácsot csen
veri magát sok meztelen

marja torkom mesimarja⁶
ajkamat finn Mesi marja -
ej ha így meglátna Ilja

⁴ finn magasföld, hegyhát

⁵ mézsör

⁶ szederpálinka (finn nyelven)

SZAMPÓT ÉPÍTENEK A HEGYEN

szép a finn nyár de oly rövid
itt nincs éj csak röpke hajnal
a sarki nyúl folyton csak nyargal
a Göncöl rúdja (is) eltörik

oszlik a pára - gímtej habja
a tűző Nap elapasztja
Obud⁷ vize Aurajoli
belemerülhetsz megtisztulni

szampót⁸ építenek a hegyen
felfogadta a vén Jukonen
ácsolni Jint mázolni Iljet

házat készíteni festett fedelet
kamrácskát hol töltené a telet
hajadon lánya Aino

JIN ÉS AJNÓ ELTŰNNEK

malmot ácsolnak tarka tetővel
holdat barnával napot fehérrel
festik szél ezüstöz berkenyefát
tóra hajtja a bűvarkacsát

morajlik malom muzsikája
zuhogót zokognak alája
hiúszszemmel nappalnyi résen
csak úgy ámul öreg Jukonen

csodát művel a két lett mester
szampó árnyéka vízre vetül
hol Ajnó fürdik meztelenül

vetközni Jin sem restell
táltosunk versvízben esik el
s Ajnával örökre elmerül

⁷ Turku svéd neve

⁸ csodamalom

ILJ ELREJTI A SZAMPÓT

derék Jin drága jó pajtásom
a szampót finnek frigyládáját
sustákat hányó pénzes malmát
suomiak elől elásom

oda hol gímeket kerestél
Köd szigetén mert közeleg ősz tél -
közben én leltem gyöngyrímeket
közébük rejtem e remeket

hogyan még Jukonen is feledje
milyen volt tarkálló teteje
tóra hullt árnyékát se lelje

észak szigetén Ajnóról regélnek
s tündökölnék gyönyörű rének
szóljon róluk egy másik ének

RÉNESKERT

tündökölnék gyönyörű rének
nem feszülnek tündér ökölnék
Jukonen lapát tenyerének
látását félik - meghökölnék

felhajtanak jégrécét farkast
agancsuk fatón forrást fakaszt
ó ez a rénes nem is rémes
rénborjú nézése beszédes

szemének szűk tava kitisztult
homlokán ájul el a múlt -
Hú Ilj ki is választja magának

kezet ad rá az öreg Juno
Ajno kedvence a réntinó
feszül neki nagy út sarának

HAZATÉRÉS CSODARÉNNEL

rénem pünkém⁹ bájos tehénkém
ne légy versemben baljós rímkém
indulunk Ilja látására
szolgálasaimnak te vagy ára

⁹ becézett szarvastehén

lappföldet messze elkerüljük
hogy Atyuskát ne ingereljük -
szánját húzni tuszkolna égre
nem léphetnél pünkösdfűs rétre
időtlenységben vár ránk Ilja
lásd szemeit gyöngyökké sírja -
s te így végzed be a kalandot:
csodarén leszel mennybolt éke
minden letteknek büszkesége
szarvad közt hordasz napot csillagot

JIN LEVELE A MÁSVILÁGRÓL

olvasd mesterszonett helyett
hív pajtásom Hű Ilj te lett
runókban réned legeltesd
rímek dombján el ne veszejtsd
engem láthatsz kitelt Holdban
Ajnó fürdik sugarában
s míg Atyus az eget szántja
Alett lábaimat mossa
kár volt sírnunk zuhatagot
elsodorta szegény aggot -
keresi lánya Aino
mihelyt a szél felhőt kavár
s előnti az űrt csend-avar
dalt zokog a csodamalom

(1997 karácsonyán)